

Algebră Liniară și Optimizare

Curs 11

Conf. dr. Anca Ignat

Conf. dr. Corina Forăscu

May 16, 2026

Rezolvarea ecuațiilor neliniare

(continuare)

Metoda tangentei (Newton - Raphson)

Vom presupune că funcția $f \in C^1[a, b]$ este derivabilă pe $[a, b]$ cu derivata continuă în acest interval și satisface relația $f(a)f(b) < 0$.

Pentru a aproxima soluția x^* a ecuației $f(x) = 0$, vom construi un șir $\{x_k\}$ care converge la x^* :

$$x_k \rightarrow x^*, \quad k \rightarrow \infty.$$

Primul element din șir, x_0 , se consideră dat.

Următorul element din șir se construiește ca fiind punctul de intersecție al tangentei la graficul funcției f în punctul

$$(x_0, f(x_0))$$

cu axa absciselor.

Metoda tangentei (Newton - Raphson)

Procedeul se repetă cu x_1 pentru a-l obține pe x_2 , și așa mai departe.

$x_1 = Ox \cap$ tangenta la graficul funcției f în punctul $(x_0, f(x_0))$

$x_2 = Ox \cap$ tangenta la graficul funcției f în punctul $(x_1, f(x_1))$

\vdots

$x_{k+1} = Ox \cap$ tangenta la graficul funcției f în punctul $(x_k, f(x_k))$

Ecuția tangentei la graficul funcției f într-un punct $(a, f(a))$ este următoarea (pentru o funcție derivabilă):

$$y = f(a) + f'(a)(x - a).$$

Metoda Newton–Raphson

Pentru a calcula x_{k+1} din x_k vom considera ecuația tangentei:

$$y = f(x_k) + f'(x_k)(x - x_k).$$

Punând $y = 0$, obținem:

$$0 = f(x_k) + f'(x_k)(x_{k+1} - x_k),$$

de unde rezultă formula de recurență:

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)}, \quad k = 0, 1, 2, \dots, x_0 \text{ dat.}$$

Formula de mai sus poate fi utilizată doar dacă la fiecare pas $f'(x_k) \neq 0$. Dacă la un pas avem $f'(x_k) = 0$, putem calcula câteva iterații x_k ($k \geq \bar{k}$) folosind $f'(x_{\bar{k}-1})$.

Teoremă de convergență (Newton–Raphson)

Teoremă de convergență (Newton–Raphson)

Fie $f \in C^2[a, b]$, astfel încât:

$$f(a)f(b) < 0, \quad f'(x) \neq 0, \quad f''(x) \neq 0, \quad \forall x \in [a, b].$$

Dacă alegem punctul inițial x_0 astfel:

$$\begin{cases} x_0 = a, & \text{dacă } f(a)f''(a) > 0, \\ x_0 = b, & \text{dacă } f(b)f''(b) > 0, \end{cases}$$

atunci șirul $\{x_k\}_{k \geq 0}$ construit cu metoda tangentei este:
monoton, mărginit, convergent către unica soluție x^* a ecuației
 $f(x) = 0$.

Ordinul de convergență este **mai mare decât 2**.

Metoda falsei poziții (metoda coardei)

Presupunem că funcția $f \in C[a, b]$ și satisface: $f(a)f(b) < 0$.
Vom construi un șir $\{x_k\} \subseteq \mathbb{R}$ care converge la soluția
căutată x^* :

$$x_k \rightarrow x^*, \quad k \rightarrow \infty.$$

Considerăm dat primul element din șir, x_0 , și un alt punct
 \tilde{x} .

Procedeul de construire a șirului este următorul:

$$x_1 = Ox \cap \text{dreapta ce unește punctele } (\tilde{x}, f(\tilde{x})), (x_0, f(x_0))$$

$$x_2 = Ox \cap \text{dreapta ce unește punctele } (\tilde{x}, f(\tilde{x})), (x_1, f(x_1))$$

\vdots

$$x_{k+1} = Ox \cap \text{dreapta ce unește punctele } (\tilde{x}, f(\tilde{x})), (x_k, f(x_k))$$

Metoda falsei poziții (metoda coardei)

Ecuția dreptei ce trece prin punctele $(a, f(a))$ cu $(b, f(b))$ este:

$$\frac{y - f(a)}{f(a) - f(b)} = \frac{x - a}{a - b}.$$

Pentru a-l obține pe x_{k+1} din x_k avem:

$$\frac{y - f(x_k)}{f(x_k) - f(\tilde{x})} = \frac{x - x_k}{x_k - \tilde{x}}, \text{ cu } y = 0.$$

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)(x_k - \tilde{x})}{f(x_k) - f(\tilde{x})} = \frac{\tilde{x}f(x_k) - x_kf(\tilde{x})}{f(x_k) - f(\tilde{x})},$$

cu $k = 0, 1, 2, \dots, x_0, \tilde{x}$ - date.

Teoremă de convergență-Metoda falsei poziții

Teoremă de convergență

Fie $f \in C^2[a, b]$, cu $f(a)f(b) < 0$, $f'(x) \neq 0$, $f''(x) \neq 0$, pentru orice $x \in [a, b]$.

Dacă alegem:

$$\begin{cases} x_0 = b \text{ și } \tilde{x} = a, & \text{pentru } f(a)f''(a) > 0, \\ x_0 = a \text{ și } \tilde{x} = b, & \text{pentru } f(b)f''(b) > 0, \end{cases}$$

atunci șirul $\{x_k\}_{k \geq 0}$ construit cu metoda falsei poziții este monoton, mărginit, deci convergent la unica soluție x^* a ecuației $f(x) = 0$.

Metoda secantei

Presupunem că funcția f este continuă, $f \in C[a, b]$ și satisface relația $f(a)f(b) < 0$. Vom construi un șir $\{x_k\} \subseteq \mathbb{R}$ care converge la soluția căutată x^* ,

$$x_k \rightarrow x^*, \quad k \rightarrow \infty.$$

Considerăm date primele două elemente din șir: x_0, x_1 .

Procedeul de construire a șirului este următorul:

$$x_2 = Ox \cap \text{dreapta ce unește punctele } (x_0, f(x_0)), (x_1, f(x_1))$$

$$x_3 = Ox \cap \text{dreapta ce unește punctele } (x_1, f(x_1)), (x_2, f(x_2))$$

\vdots

$$x_{k+1} = Ox \cap \text{dreapta ce unește pct. } (x_{k-1}, f(x_{k-1})), (x_k, f(x_k))$$

$$k = 1, 2, \dots$$

Metoda secantei

Obținem elementul x_{k+1} din x_k și x_{k-1} astfel:

$$\frac{y - f(x_k)}{f(x_k) - f(x_{k-1})} = \frac{x - x_k}{x_k - x_{k-1}}, \quad \text{cu } y = 0.$$

Rezultă:

$$\begin{aligned} x_{k+1} &= x_k - \frac{f(x_k)(x_k - x_{k-1})}{f(x_k) - f(x_{k-1})} \\ &= \frac{x_{k-1}f(x_k) - x_k f(x_{k-1})}{f(x_k) - f(x_{k-1})}. \end{aligned}$$

unde $k = 1, 2, \dots$, x_0, x_1 dați.

Teoremă de convergență (Metoda secantei)

Teoremă de convergență

Fie x^* o soluție a ecuației $f(x) = 0$.

Presupunem că $f \in C^2[x^* - r, x^* + r]$, $f'(x) \neq 0$, și $f''(x) \neq 0, \forall x \in [x^* - r, x^* + r]$. Atunci există r_0 , cu $0 < r_0 \leq r$, pentru care, dacă $x_0, x_1 \in [x^* - r_0, x^* + r_0]$, atunci șirul $\{x_k\}$ generat de metoda secantei satisface $x_k \in [x^* - r, x^* + r], \forall k \geq 2$, și

$$x_k \rightarrow x^*, \quad k \rightarrow \infty.$$

Ordinul de convergență este:

$$q = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} \approx 1.61803.$$

Metoda lui Laguerre

Fie polinomul

$$p(x) = a_0(x - x_1)(x - x_2) \cdot \dots \cdot (x - x_n), \quad a_0 \neq 0.$$

Metoda lui Laguerre propune construirea unui șir de numere care să convergă la una din rădăcinile polinomului p .

Considerăm derivata polinomului p :

$$p'(x) = p(x) \left[\frac{1}{x - x_1} + \frac{1}{x - x_2} + \dots + \frac{1}{x - x_n} \right].$$

Metoda lui Laguerre

Avem

$$\ln |p(x)| = \ln |a_0| + \ln |x - x_1| + \ln |x - x_2| + \dots + \ln |x - x_n|.$$

$$\frac{d}{dx} \ln |p(x)| = \frac{1}{x - x_1} + \frac{1}{x - x_2} + \dots + \frac{1}{x - x_n} = \frac{p'(x)}{p(x)} = G(x),$$

$$\begin{aligned} -\frac{d^2}{dx^2} \ln |p(x)| &= \frac{1}{(x - x_1)^2} + \frac{1}{(x - x_2)^2} + \dots + \frac{1}{(x - x_n)^2} \\ &= \frac{[p'(x)]^2 - p(x)p''(x)}{[p(x)]^2} = H(x) \end{aligned}$$

Metoda lui Laguerre

Fie x_1 rădăcina pe care vrem s-o aproximăm și y_k valoarea aproximativă curentă. Notăm cu $a = y_k - x_1$ și facem presupunerea că y_k se află la aceeași distanță de toate celelalte rădăcini, adică

$$y_k - x_i = b, \quad \forall i = 2, \dots, n.$$

Prin urmare, avem

$$G(y_k) = \frac{p'(y_k)}{p(y_k)} = \frac{1}{a} + \frac{n-1}{b},$$
$$H(y_k) = \frac{[p'(y_k)]^2 - p(y_k)p''(y_k)}{[p(y_k)]^2} = \frac{1}{a^2} + \frac{n-1}{b^2} \quad (4)$$

Metoda lui Laguerre

Rezolvăm sistemul (4) în raport cu a și obținem

$$a = \frac{n}{\max \left[G(y_k) \pm \sqrt{(n-1)(nH(y_k) - G^2(y_k))} \right]}$$

Semnul la numitor este ales astfel ca expresia să aibă magnitudine maximă.

Dacă ținem cont de expresiile pentru G și H obținem pentru a următoarea formulă:

$$a = \frac{n p(y_k)}{\max \left[p'(y_k) \pm \sqrt{(n-1)^2 [p'(y_k)]^2 - n(n-1)p(y_k)p''(y_k)} \right]}$$

Metoda lui Laguerre

Următorul element din șir va fi

$$y_{k+1} = y_k - a = y_k - \frac{n}{\max \left[G(y_k) \pm \sqrt{(n-1) [nH(y_k) - G^2(y_k)]} \right]},$$

$$y_{k+1} = y_k - \frac{n p(y_k)}{\max \left[p'(y_k) \pm \sqrt{(n-1)^2 [p'(y_k)]^2 - n(n-1)p(y_k)p''(y_k)} \right]},$$

Procedeul se oprește când a devine suficient de mic.

Metoda lui Laguerre se poate aplica și pentru aproximarea rădăcinilor complexe, precum și pentru polinoame cu coeficienți complecși.

Pentru rădăcini simple, metoda lui Laguerre are ordinul de convergență **3**.

Sisteme de ecuații neliniare

Considerăm sistemul neliniar:

$$\begin{cases} f_1(x_1, x_2, \dots, x_n) = 0, \\ f_2(x_1, x_2, \dots, x_n) = 0, \\ \vdots \\ f_n(x_1, x_2, \dots, x_n) = 0. \end{cases} \iff F(X) = 0, F = \begin{pmatrix} f_1 \\ f_2 \\ \vdots \\ f_n \end{pmatrix}, X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$$

Sisteme de ecuații liniare

Fie matricea jacobiană asociată funcției F . Presupunem că funcțiile f_i sunt diferentiabile.

$$\nabla F(X) = \begin{pmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \frac{\partial f_1}{\partial x_2} & \cdots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n} \\ \frac{\partial f_2}{\partial x_1} & \frac{\partial f_2}{\partial x_2} & \cdots & \frac{\partial f_2}{\partial x_n} \\ \vdots & & & \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1} & \frac{\partial f_n}{\partial x_2} & \cdots & \frac{\partial f_n}{\partial x_n} \end{pmatrix} (x_1, x_2, \dots, x_n)$$

Sisteme de ecuații neliniare

Pentru a găsi soluția X^* a sistemului de ecuații neliniare

$$F(X) = 0,$$

se construiește un șir de vectori $X^{(k)} \in \mathbb{R}^n$ astfel:

$$X^{(0)} \quad - \text{dat},$$

$$X^{(k+1)} = X^{(k)} - \left[\nabla F \left(X^{(k)} \right) \right]^{-1} F \left(X^{(k)} \right) = X^{(k)} + \Delta^{(k)},$$

$$\Delta^{(k)} = - \left[\nabla F \left(X^{(k)} \right) \right]^{-1} F \left(X^{(k)} \right) \in \mathbb{R}^n, \quad k = 0, 1, \dots$$

Sisteme de ecuații neliniare

Vectorul de corecție $\Delta^{(k)}$ poate fi calculat și ca soluție a sistemului liniar:

$$\nabla F \left(X^{(k)} \right) \Delta^{(k)} = -F \left(X^{(k)} \right),$$

unde matricea sistemului este matricea jacobiană calculată în punctul $X^{(k)}$, iar vectorul termenilor liberi este $(-F(X^{(k)}))$. Metoda descrisă mai sus poartă numele de metoda Newton. Pentru $n = 1$ metoda Newton este chiar metoda tangentei descrisă anterior.

Interpolare numerică

Interpolare numerică

Presupunem că despre o funcție f cunoaștem doar valorile într-un număr finit de puncte.

Pornind de la aceste date, dorim să aproximăm funcția f într-un alt punct.

x	x_0	x_1	x_2	\cdots	x_{n-1}	x_n
f	y_0	y_1	y_2	\cdots	y_{n-1}	y_n

În tabelul de mai sus

$$f(x_i) = y_i, \quad i = 0, 1, \dots, n, \text{ cu } x_i \neq x_j \text{ pentru } i \neq j.$$

Dat un punct $x \neq x_i, i = 0, \dots, n$, dorim să aproximăm $f(x)$ cunoscând cele $(n + 1)$ perechi $(x_i, y_i), i = 0, \dots, n$.

Punctele x_i se numesc **noduri de interpolare**.

Polinomul de interpolare Lagrange

Notăm cu Π_n mulțimea polinoamelor de grad cel mult n . Dimensiunea acestui spațiu este $n + 1$, baza uzuală fiind dată de polinoamele $1, x, x^2, \dots, x^n$.

Vom construi o altă bază în acest spațiu, formată din polinoamele p_i , definite prin:

$$p_i \in \Pi_n, \text{ astfel ca } p_i(x_j) = \begin{cases} 1, & \text{dacă } j = i, \\ 0, & \text{dacă } j \neq i, \end{cases}, \quad i, j = 0, 1, \dots, n.$$

Aceste polinoame formează baza Lagrange.

Construcția polinoamelor Lagrange

Din relația $p_i(x_j) = 0, \forall j \neq i$, și faptul că p_i este de grad n , rezultă că $x_0, x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_n$ sunt cele n rădăcini ale polinomului p_i .

Rezultă că:

$$p_i(x) = c_i(x - x_0)(x - x_1) \cdots (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \cdots (x - x_n),$$

unde $c_i \in \mathbb{R}, i = 0, \dots, n$.

Constanta c_i se determină din condiția: $p_i(x_i) = 1$.

Construcția polinoamelor Lagrange

Constanta c_i se determină din condiția: $p_i(x_i) = 1$.

$$p_i(x_i) = 1 = c_i(x_i - x_0)(x_i - x_1) \cdots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \cdots (x_i - x_n),$$

de unde rezultă

$$c_i = \frac{1}{(x_i - x_0)(x_i - x_1) \cdots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \cdots (x_i - x_n)}.$$

Polinoamele p_i au forma:

$$p_i(x) = \frac{(x - x_0) \cdots (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \cdots (x - x_n)}{(x_i - x_0) \cdots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \cdots (x_i - x_n)} = \prod_{\substack{j=0 \\ j \neq i}}^n \frac{x - x_j}{x_i - x_j},$$

unde $i = 0, \dots, n$.

Baza Lagrange

Propoziție

Polinoamele p_0, p_1, \dots, p_n formează o bază în Π_n .

Demonstrație: Vom arăta că cele $n + 1$ polinoame sunt liniar independente.

Deci p_0, p_1, \dots, p_n sunt liniar independente dacă

$$q(x) = a_0p_0(x) + a_1p_1(x) + \dots + a_np_n(x) = 0, \forall x$$

$$\Rightarrow a_0 = \dots = a_n = 0.$$

Baza Lagrange

Demonstrație: (continuare)

Vom face pe rând $x = x_0, x = x_1, \dots, x = x_n$ în polinomul q :

$$\begin{aligned}x = x_0 : \quad q(x_0) &= a_0 p_0(x_0) + a_1 p_1(x_0) + \dots + a_n p_n(x_0) \\ &= a_0 \mathbf{1} + a_1 \mathbf{0} + \dots + a_n \mathbf{0} = a_0 = 0 \Rightarrow a_0 = 0.\end{aligned}$$

$$x = x_1 : \quad q(x_1) = 0 \Rightarrow a_1 = 0.$$

\vdots

$$\begin{aligned}x = x_k : \quad q(x_k) &= a_0 p_0(x_k) + \dots + a_k p_k(x_k) + \dots + a_n p_n(x_k) \\ &= a_0 \mathbf{0} + \dots + a_k \mathbf{1} + \dots + a_n \mathbf{0} \Rightarrow a_k = 0.\end{aligned}$$

$$x = x_n \quad q(x_n) = 0 \Rightarrow a_n = 0.$$

Toate constantele a_i sunt nule deci polinoamele $\{p_i; i = 0, \dots, n\}$ formează o bază în Π_n . □

Construirea polinomului de interpolare

Pentru a aproxima funcția f , pornind de la tabelul de mai sus, vom construi un polinom $l_n \in \Pi_n$ astfel încât să satisfacă **condițiile de interpolare**

$$l_n \in \Pi_n, l_n(x_i) = y_i, \quad i = 0, 1, \dots, n. \quad (5)$$

Odată construit acest polinom, vom aproxima $f(x)$ prin $l_n(x)$, $f(x) \approx l_n(x)$.

Vom scrie polinomul l_n în raport cu noua bază Lagrange $\{p_i; i = 0, \dots, n\}$, deci există constantele reale a_0, a_1, \dots, a_n astfel ca

$$l_n(x) = \sum_{i=0}^n a_i p_i(x).$$

Construirea polinomului de interpolare

Așadar, constantele a_k se determină astfel:

$$\begin{aligned}y_k &= \ell_n(x_k) = a_0 p_0(x_k) + \dots + a_k p_k(x_k) + \dots + a_n p_n(x_k) \\ &= a_0 0 + \dots + a_k 1 + \dots + a_n 0 = a_k \Rightarrow a_k = y_k.\end{aligned}$$

Prin urmare un polinom de grad n care îndeplinesc condițiile de interpolare (5) este:

$$\begin{aligned}\ell_n(x) &= \sum_{i=0}^n y_i p_i(x) \\ &= \sum_{i=0}^n y_i \frac{(x - x_0) \cdots (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \cdots (x - x_n)}{(x_i - x_0) \cdots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \cdots (x_i - x_n)}\end{aligned}$$

Construirea polinomului de interpolare

Așadar, avem

$$\ell_n(x) = \sum_{i=0}^n y_i \prod_{\substack{j=0 \\ j \neq i}}^n \frac{x - x_j}{x_i - x_j} \quad (6)$$

Polinomul din formula (6) se numește **polinomul de interpolare Lagrange**.

Polinomul de interpolare Lagrange

Propoziție

Polinomul ℓ_n dat de formula (6) este **unicul** polinom de grad n care îndeplinește condițiile de interpolare (5).

Demonstrație: Presupunem că mai există un polinom $q \in \Pi_n$ care îndeplinește condițiile (5), adică

$$q \in \Pi_n, q(x_i) = y_i, \quad \forall i = 0, \dots, n.$$

Fie polinomul $p(x) = \ell_n(x) - q(x) \in \Pi_n$.

Atunci, pentru orice $k = 0, 1, \dots, n$, avem:

$$p(x_k) = \ell_n(x_k) - q(x_k) = y_k - y_k = 0.$$

Deci polinomul p are ca rădăcini toate nodurile de interpolare.

Polinomul de interpolare Lagrange

Demonstrație:(continuare)

Polinomul p este polinom de grad cel mult n și are $(n + 1)$ rădăcini distincte ($x_i \neq x_j, \forall i \neq j$). Acest polinom nu poate fi decât polinomul identic nul, adică

$$p(x) = \ell_n(x) - q(x) \equiv 0, \forall x, \ell_n(x) = q(x), \forall x.$$

Deci polinomul ℓ_n este unicul care satisface (5). □

Polinomul nodurilor de interpolare

Fie w_{n+1} polinomul de grad $n + 1$ care are ca rădăcini nodurile de interpolare:

$$w_{n+1}(x) = (x - x_0)(x - x_1) \cdots (x - x_n) \in \Pi_{n+1}.$$

Fie $a = \min\{x_0, x_1, \dots, x_n\}$, $b = \max\{x_0, x_1, \dots, x_n\}$.

Teorema restului(eroarea la interpolare)

Fie $f \in C^{n+1}[a, b]$ și $\bar{x} \in [a, b]$, $\bar{x} \neq x_i, \forall i = 0, \dots, n$.

Atunci există un punct $y \in [a, b]$, $y = y(x_0, x_1, \dots, x_n, \bar{x})$

(punctul y depinde de nodurile de interpolare x_i și de punctul \bar{x})
astfel încât eroarea la interpolarea numerică este dată de:

$$f(\bar{x}) - \ell_n(\bar{x}) = \frac{f^{(n+1)}(y)}{(n+1)!} w_{n+1}(\bar{x}). \quad (7)$$

Polinomul nodurilor de interpolare

Demonstrație: Considerăm funcția F :

$$F(x) := f(x) - \ell_n(x) - cw_{n+1}(x).$$

Constanta reală c este aleasă astfel ca $F(\bar{x})$ adică:

$$c = \frac{f(\bar{x}) - \ell_n(\bar{x})}{w_{n+1}(\bar{x})}, (x \neq x_i, \forall i) \Rightarrow w_{n+1}(\bar{x}) \neq 0. \quad (8)$$

Funcția f fiind de clasă C^{n+1} pe intervalul $[a, b]$ rezultă că și funcția F este din $C^{n+1}[a, b]$.

Avem:

$$F(x_i) = f(x_i) - \ell_n(x_i) - cw_{n+1}(x_i) = y_i - y_i - c \cdot 0 = 0, \forall i = 0, \dots, n.$$

Polinomul nodurilor de interpolare

Demonstrație: (continua) Funcția auxiliară F are $(n + 2)$ zerouri, $x_0, x_1, \dots, x_n, \bar{x}$. Aplicând succesiv Teorema lui Rolle rezultă că F' are $n + 1$ zerouri, F'' are n zerouri, ..., $F^{(n+1)}$ are 1 zero în intervalul $[a, b]$. Vom nota această rădăcină a lui $F^{(n+1)}$ cu y .

Punctul y depinde de zerourile inițiale $x_0, x_1, \dots, x_n, \bar{x}$ și

$$y = y(x_0, x_1, \dots, x_n, \bar{x}) \in [a, b] \text{ a. î. } F^{(n+1)}(y) = 0. \quad (9)$$

Polinomul nodurilor de interpolare

Demonstrație: (continua) Derivata de ordinul $(n + 1)$ a funcției F se calculează astfel

$$\begin{aligned} F^{(n+1)}(x) &= f^{(n+1)}(x) - \ell_n^{(n+1)}(x) - c w_{n+1}^{(n+1)}(x) \\ &= f^{(n+1)}(x) - 0 - c(n+1)! = f^{(n+1)}(x) - c(n+1)! \end{aligned} \tag{10}$$

(derivata de ordin $(n + 1)$ a polinomului de grad n , ℓ_n , este 0).

Din relațiile (8),(9) și (10) rezultă că

$$c = \frac{f^{(n+1)}(y)}{(n+1)!} = \frac{f(\bar{x}) - \ell_n(\bar{x})}{w_{n+1}(x)} \Rightarrow f(\bar{x}) - \ell_n(\bar{x}) = \frac{f^{(n+1)}(y)}{(n+1)!} w_{n+1}(\bar{x}).$$